

lediget til at komme med **Ændringsforslag** derom, efter at jeg har set, hvilken **Thingets** Mening er, og om **Flertallet** overhoved udtaler sig for at gaa ind paa, hvad der nu her foreligger. Da vi nu ere ved **Theatret**, og maa spørge om **Balancen** for det i **Fremtiden**, kan jeg ikke lade være endnu hertil at knytte et Par **Bemærkninger**. Man vil jo nemlig erindre, at der i den første **Lid**, efter at **Theatret** var traadt i **Virkelighed** i sin nye **Bygning**, var saa **extraordinære** **Forhold** til **Stæde**, at man ikke kan udbrage nogen **Slutning** om, hvorledes det i **Virkeligheden** vil stille sig i **Fremtiden**. Det er oftere omtalt, lad mig nævne det igjen, at man næsten **fuldstændig** manglede **Kouliisser** at spille med, og da det er en **nødvendig** **Thing**, naar man skal spille **Komedie**, maatte de **anskaffes**, der var ikke **Andet** at gjøre. Deraf er fulgt **større** **Udgift** i den første **Lid**, end man under **ordinære** **Forhold** kan hjælpe sig igjennem med, men det er nu **overstaaet**. **Theatret** er ved **Theatersaaret** 1876—77 vendt tilbage til den **normale** **Tilstand**, og det er derfor muligt nu at have en **nogenlunde** **begrundet** **Mening** om, hvorledes **dets** **Balance** vil stille sig. Spørger man, om **Theatret** vil kunne bære, hvad der lægges paa det efter det nu foreliggende **Ændringsforslag**, svarer jeg: **Nei!** det tror jeg ikke; men spørger man igjen, hvad kan **Theatret** da bære, skal jeg give et **Svar** derpaa i al **Korthed** saaledes: **Giv** **Theatret** **Theaterbygningen** i alle **Maader** **fri**, og saa vil **Theatret** kunne bære sig selv. Det er en **Selvfølge**, at **Theatret** maa have en **Kassebeholdning** at staa de første **Maaneder** over med, og den maa der **skaffes** den **Udvei** til at faae paa en eller anden **Maade**, indtil den kan se sig i **Stand** til at kunne **staffe** sig den selv, og med det **Forbehold** tror jeg, man kan vente, at det **kongelige** **Theater** kan bære sig selv. — Jeg skal derefter forlade det **kongelige** **Theater** og gaa over til de følgende **Ændringsforslag**. — Der møde vi **Ændringsforslagene** under **Nr. 64—71**; alle disse **Ændringsforslag** ere stillede efter **Forhandling** mellem det **ærede** **Udvalg** og mig, og jeg **tiltræder** dem derfor alle. — **Ændringsforslaget** **Nr. 72** gaar ud paa at give et **foreslaet** **Beløb** til **Kvindens** **kunstneriske** **Uddannelse** en anden **Postering** og derfor **delvis** en anden **Anvendelse**. Da hele **Udvalget** har forenet sig om **Ændringsforslaget**, og da jeg maa **indrømme**, at **Benigene** vilde være vel **anvendte** paa den af det **ærede** **Udvalg** **foreslaede** **Maade**, skal jeg ikke forsøge at **tilvebringe** nogen **Forandring**, men slutte mig til **Ændringsforslaget**. — **Ændringsforslaget** under **Nr. 73** gaar ud paa at **nedsette** **Summen** til **Reiseunderstøttelser**. Jeg **beklager**, at det er **flet**, men jeg skal ikke **videre** **opholde** mig **derved**, da jeg **frygter** for, at det ikke vil **nytte** **Noget**. — **Derefter** kommer jeg til et af de **større** **Spørgsmaal**, nemlig **Universitetet**. Det vil være de **ærede** **Herrer** vel **bekjendt**, at **Universitetet** i 1848

var et **Institut**, der stod sig **særdeles** **godt**; det havde en **meget** **god** **Balance**, idet der kunde **gøres** **fikker** **Regning** paa, naar ikke **uforudsete** **Omstændigheder** **indtraadte**, som **medførte** **større** **Udgifter**, at det havde et **godt** **Overskud**. Det **stolede** man **imidlertid** paa, og det havde til **Følge**, at man **efterhaanden** **oversøgte** saa en **saa** en anden **Udgift** til **Universitetets** **budgettet** i det **Saab**, at det nok kunde bære det. Man **oversøgte** saaledes **kuirgik** **Akademi**, som **tidligere** **underholdtes** af **Staten**, til **Universitetet**, uden at det fik nogen **Erstatning** derfor. Man **oversøgte** siden **Stormgædens** **Museum** til **Universitetet** uden at give nogen **Erstatning** derfor, og de **Udgifter**, som **derved** **paaførtes** **Universitetet** for **begge** disse **Institutters** **Betkommende**, ere ved **disses** **senere** **Uvidelse** **blevne** **betydelig** **større** end de, der **tidligere** havde **paahøilet** **Statskassen**. Man havde dernæst en **Lid** lang den **Theori** med **Hensyn** til **Forholdet** mellem **Universitetet** og **Kommunitetet**, at de i **Virkeligheden** vare **Et**, og at det derfor var i **høieste** **Grad** **urimeligt**, at de **bestaaende** **forskjellige** **Mellemregningsforhold** mellem **Universitetets** og **Kommunitetets** **Budget**, hvilke **samtlige** gik ud paa, at **Kommunitetet** gav **Lilfsud**, navnlig for de **norske** **Liender** — thi det var den **vigtigste** **Post** — til **Universitetet**, og man **strøg** derfor alle disse **Mellemregninger** og **opførte** saa paa **Universitetets** **Budget**, at **dets** **Underbalance** **dækkedes** af **Kommunitetet**. Siden er man **kommen** **bort** fra denne **Betragtning** af disse to **Stiftelses** **Forhold**, og har **ladet** den **tidligere** **Oversøelse** af **Mellemregningen** **blive** **bestaaende**, men **derimod** **slettet** **Følgerne** **deraf**, nemlig at **Kommunitetet** **skulde** **dække** **Underbalancen**. Jeg skal ikke **dvæle** ved **mindre** **Poster**, men **endelig** **kommer** den **ny** **botaniske** **Haves** **Anlæg**, med **Hensyn** til **hvilken** det **udtryffeligt**, da **Sagen** **første** **Gang** **forelagdes** **Rigsdagen**, var **forbeholdt**, at **Beløbet** **skulde** **afholdes** af **Kommunitetet**, om jeg ikke **huffer** **feil**, med **25,000** **Rd**. **Smid** **lertid**, denne **store** **Udgift** er **gaaet** **over** til **Universitetet** og **dets** **Budget** saaledes **trykket**, at det **staar** med en **aarlig** **betydelig** **Underbalance**. Derfor man vil **lade** **Universitetet** **efterhaanden** **fortære** sin **egen** **Kapitalformue**, **synter** det **ned** fra at være et **Institut** med **særlige** **Fonds** til at **blive** et **almindeligt** **Institut**, der skal **underholdes** af **Staten**. Jeg **ser** **ingen** **Grund** til det, og det **forekommer** mig, at ogsaa **Pietet** mod **vort** **eneste** **Universitet** paa det **Bestemteste** maa **fraraade** at **følge** denne **Ve**. Jeg maa derfor **anbefale**, at man paa en **retfærdig** og **billig** **Maade** **opgjør** med **Universitetet**, **la** **der** **Statskassen** **yde** et **større** **Lilfsud**, **saa** at det er i **Stand** til at **holde** sig i den **Stilling**, det har nu, og **sletter** **Gjælden** til **Kommunitetet**, som jo fra **Først** af **skulde** bære **Udgifterne** til den **ny** **botaniske** **Have**. Jeg **anbefaler** derfor at **vedtage**, hvad **Finanslovforlaget** i den **Henseende** **indeholder**. Dette med **Hensyn** til **Ændringsforslagene** **Nr. 74**, **75** og **76**. — **Ændringsforslaget**